

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Reģistrācijas numuru skatīt pievienotajā failā
Reģistrācijas_numurs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039

Par Grozījumiem Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

AS "Latvenergo" ir iepazinusies ar publiskajā konsultācijā izsludinātajiem Grozījumiem Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā (turpmāk – Metodikas grozījumi) un vēlas sniegt savus priekšlikumus un iebildumus.

1. Saskaņā ar konsultāciju dokumentu Metodikas grozījumi paredz, ka turpmāk elektrotīkla uzturēšanas izmaksu segšanā piedalās visi sadales sistēmas lietotāji, tajā skaitā elektroenerģijas ražotāji, atbilstoši pieslēgtajai jaudai, tomēr Metodikas grozījumos tas nav atbilstoši noteikts. Metodikas grozījumi (1.2.punkts) paredz mainīt diferencēto tarifu definīciju, nosakot, ka turpmāk par tiem norēķināsies arī elektroenerģijas ražotāji, no kā var secināt, ka elektroenerģijas ražotāji (arī mājsaimniecības lietotāji ar mikroģeneratoriem) maksās tieši tādus pašus sistēmas pakalpojumu tarifus, kā elektroenerģijas lietotāji, t.i., gan maksu par pieslēgto jaudu (A, kW), gan maksu par sadalīto elektroenerģiju (kWh), nododot elektroenerģiju tīklā.

Mūsu ieskatā konsultāciju dokuments nepietiekoši pamato šādu nosacījumu ieviešanas tiesisko pusi. Tieši pretēji, šādu tarifu noteikšana radītu apstākļus, ka elektroenerģijas ražotājs Latvijā un attiecīgi arī patērētājs tiktu diskriminēts, jo elektroenerģijas piegāde no Latvijas ražotāja būtu divreiz aplikta ar maksu par elektroenerģijas sadalīšanu (pie ražošanas un patēriņa), pretstatā importētajai elektroenerģijai, kur par elektroenerģijas sadalīšanu maksātu tikai patērētājs (vienreiz). Līdz ar to tas pārkāptu Elektroenerģijas tirgus likuma 20.pantā nostiprināto principu, ka piegādes maksa nav atkarīga no attāluma starp ražotāju un patērētāju, vai kā citādi būt diskriminējoša.

Ja arī tiek rasts pietiekams tiesiskais un sociālekonomiskais pamatojums, ka elektroenerģijas ražotāji atbilstoši pieslēgtajai jaudai maksā specifiski noteiktus diferencētos tarifus, piemēram, maksu par uzstādīto jaudu, tad Metodikas grozījumos tas būtu precīzi jānosaka, turklāt atbilstoši Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) viedoklim

(https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Opinions/Opinions/ACER%20Opinion%2009-2014.pdf - 19 lapa) sadales sistēmai pieslēgto elektrības ražotāju tarifu piemērošanā būtu harmonizēti jāpiemēro tie paši nosacījumi un prasības, kādus nosaka Komisijas Regula Nr. 838/2010 attiecībā uz kopējo regulatīvo pieeju pārvades maksu

noteikšanai.

2. 2019.gada 27.augsustā spēkā stājās grozījumi Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodikā, ar kuru tiek ieviesta kapitāla atdeves reālā likme. Ieviešot regulācijā reālo kapitāla atdeves likmi, tā būtu attiecīgi jāpiemēro arī aktīviem reālā jeb pārvērtētā vērtībā. Tomēr Metodikas grozījumi ne regulācijas, ne tarifu ciklā, kas var sasniegt pat 5 gadus, neparedz regulētās aktīvu bāzes pārvērtēšanas vērtības prognozes iekļaušanu izmaksu bāzē, kas pēc būtības nozīmē, ka tarifu cikla ietvaros reālā kapitāla atdeves likme tiek piemērota regulēto aktīvu vērtībai tarifu cikla "n-1" gadam, nevis aktuālajai vērtībai. AS "Latvenergo" ierosina Metodikas grozījumos paredzēt, ka regulācijas periodā regulēto aktīvu bāze tiek palielināta par plānotajiem kapitālieguldījumiem un sagaidāmo inflāciju un samazināta par prognozēto nolietojumu/amortizāciju, vai arī šo izmaiņu novirzes tiek iekļautas regulatīvajā kontā atbilstoši faktiskajai regulēto aktīvu bāzes vērtībai un kapitāla atdeves likmei.

3. Metodikas grozījumi paredz ieviest efektivitātes faktoru, kuru piemēro visām sadales sistēmas operatora izmaksām, t.sk., nolietojumam, kapitāla atdevei, ekspluatācijas izmaksām, pārvades sistēmas operatora izmaksām un nodokļiem, lai gan sadales sistēmas operatora iespējās, kāpinot uzņēmuma efektivitāti, ir ietekmēt tikai nelielu daļu no kopējām izmaksām. Piemērojot efektivitātes faktoru visām sistēmas operatora izmaksām, simetriski būtu noteikt, ka sadales sistēmas operators ir tiesīgs regulācijas periodā iekļaut arī visu izmaksu pozīciju prognozes, t.sk., tās inflējot ar sagaidāmo inflācijas procentu. AS "Latvenergo" ierosina Metodikas grozījumos noteikt, ka regulācijas periodā sadales sistēmas operators var paredzēt visu izmaksu pozīciju inflēto vērtību.

4. Metodikas grozījumi paredz ieviest regulatīvo kontu izmaksu un ieņēmumu noviržu apkopošanai un pārvešanai uz nākamo regulatīvo periodu, tomēr Metodikas grozījumi neparedz visu izmaksu un ieņēmumu noviržu iekļaušanu regulatīvajā kontā, piemēram, elektroenerģijas zudumu absolūto pieaugumu iekļaušanu, pieaugot sadalītajai elektroenerģijai, kā arī nav skaidri un nepārprotami nosakāms, cik lielā apmērā un kādos gadījumos regulatīvā konta atlikums tiek pārnests vai dzēsts regulācijas perioda beigās, turklāt Metodikas grozījumos būtu skaidri nosakāms, ka pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu izmaiņas automātiski maina arī sadales sistēmas pakalpojumu tarifus, harmonizējot tarifu izmaiņu spēkā stāšanos. AS "Latvenergo" lūdz precizēt un papildināt Metodikas grozījumus.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Komercedirektors

Uldis Bariss

Kristaps Ločmelis 67728371